

HOTĂRÎREA nr.50 din 23 decembrie 2015 privind Raportul auditului conformității exercițiului bugetar și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din mun. Bălți pe anul 2014

Numar 32-37 din data de 2015-12-23

Curtea de Conturi, în prezența viceprimarului mun.Bălți dl Leonid Babii, șefului Direcției administrarea proprietății publice a Agenției Proprietății Publice dl Mihail Doruc, șefului Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun.Bălți dl Anatolii Panțîr, șefului adjunct al Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun.Bălți dna Tatiana Neghina, șefului Oficiului cadastral teritorial Bălți dl Andrei Chetrari, șefului Direcției generale financiar-economice dna Vera Rusu, șefului Direcției asistență socială și protecția familiei dna Veronica Munteanu, șefului adjunct al Direcției proprietate municipală și relații funciare dl Andrei Popa, administratorului Întreprinderii municipale „Apă Canal Bălți” dl Victor Corcodei, administratorului Întreprinderii municipale „Direcția construcții capitale comanditar unic” dna Larisa Bragari, administratorului Întreprinderii municipale „Gospodăria locativ-comunală” dna Tatiana Parascan, călăuzindu-se de art.2 alin.(1) și art.4 alin.(1), lit.a) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008¹, a examinat Raportul auditului conformității exercițiului bugetar și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din mun.Bălți pe anul 2014.

Misiunea de audit a fost realizată în temeiul art.28, art.30 și art.31 din Legea nr.261-XVI din 05.12.2008 și în conformitate cu Programul activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2015², avînd drept scop verificarea respectării de către autoritățile administrației publice locale (în continuare – AAPL) din mun.Bălți a prevederilor actelor normative în procesul bugetar; corespunderii cadrului normativ-metodologic de evaluare, planificare și administrare a impozitelor/taxelor locale, precum și de fundamentare, alocare și raportare a cheltuielilor bugetare; administrării și integrității patrimoniului public.

Auditul s-a efectuat în conformitate cu Standardele internaționale de audit public extern³, aplicabile cadrului normativ-metodologic instituțional aferent. Probele de audit au fost obținute prin examinarea rapoartelor privind execuția bugetară, rapoartelor financiare ale entităților supuse auditării, registrelor contabile; verificarea documentelor primare; analiza indicatorilor și a unor date semnificative aferente raportărilor; observații directe, precum și prin analiza explicațiilor persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul entităților supuse auditului. De asemenea, misiunea de audit a verificat deciziile consiliului local și dispozițiile primarului.

Examinînd rezultatele auditului și audiînd Raportul prezentat, precum și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente în ședința publică, Curtea de Conturi

a constatat:

Evaluările auditului public extern atestă anumite tendințe pozitive în administrarea fondurilor publice, dar mai cu seamă cuantifică slăbiciunile instituționale generatoare de nereguli și ineficiență. Astfel, administrația locală nu și-a asumat obiective prestabilite pentru extinderea bazei impozabile aferente consolidării bugetelor locale, în vederea realizării intereselor de dezvoltare economică și socială a teritoriului administrat. Modul de gestionare a cheltuielilor bugetare și patrimoniului proprietate publică nu întrunește criteriile de prudențialitate și economicitate. În acest context, auditul relevă următoarele.

- În perioada supusă auditării, AAPL nu au identificat și nu au evaluat punctual și per total potențialul economic, respectiv, nu au asigurat fundamentarea la justa valoare a bazei de impozitare, inclusiv prin estimarea și prognozarea relevantă a indicilor fiscal-bugetari, pentru

asigurarea sustenabilității finanțelor locale. Neimplementarea instrumentelor analitice și deficiențele cadrului metodologic au determinat subevaluări de taxe și impozite generatoare de venituri bugetare. Această stare de lucruri denotă sisteme nepotrivite și nefuncționale în materie de monitorizare a obiectelor și subiecților impozabili, în special a fondului de salarizare în ansamblu, fondului imobiliar, precum și a taxelor administrate nemijlocit de către AAPL. În consecință, deficiențele constatate au condiționat neidentificarea bazei de calcul la formarea părții de venituri ale bugetelor locale în sumă totală de 26,7 mil. lei (impozitele pe venit – 4,9 mil. lei; impozitele pe proprietate – 0,3 mil. lei; alte venituri din proprietate – 1,5 mil. lei; taxele locale – 9,2 mil. lei; veniturile din mijloace speciale – 7,2 mil. lei; veniturile din gestiunea terenurilor și bunurilor publice – 3,6 mil. lei). Neconlucrarea dintre autoritățile de resort (financiare, economice, fiscale, statistice și cadastrale), neasumarea plenară de către aceste instituții a obiectivelor-cheie pentru cuantificarea veniturilor bugetare au cauzat deficiențe sistemice evidente în inventarierea și (re)evaluarea autentică a materiei impozabile, per ansamblu și per categorii de plăți fiscale/nefiscale, auditul public extern evaluând veniturile necalulate și necolectate în bugetul local de circa 8,5 mil. lei.

- Managementul cheltuielilor și creanțelor nu corespunde rigorilor legale, astfel fiind admise o serie de abateri și nereguli, care au diminuat eficiența alocațiilor și încasarea creanțelor. Rezultatul evaluărilor de audit se rezumă la elucidarea multiplelor derogări în gestionarea alocațiilor bugetare estimate per total în sumă de 114,0 mil. lei, inclusiv 37,4 mil. lei – curente, 76,6 mil. lei – capitale.

- Sistemul de management al AAPL, în condițiile lipsei cadrului de reglementare a modului de gestionare a patrimoniului public local, nu a asigurat regularitatea și legalitatea administrării patrimoniului public, procesul soldându-se cu:

- √ neasigurarea înregistrării regulamentare a drepturilor asupra bunurilor imobile în valoare de 382,8 mil. lei și a drepturilor de folosință – de 134,5 mil. lei;

- √ nereflectarea în evidența contabilă a bunurilor patrimoniale în sumă totală de 14,4 mil. lei și a creanțelor în sumă de 3,4 mil. lei;

- √ raportarea necorespunzătoare în evidență a patrimoniului (uzura) în valoare de 19,7 mil. lei;

- √ administrarea ineficientă a activității întreprinderilor municipale (24,7 mil. lei).

- Verificările asupra conformării la cerințele și recomandările auditului efectuat anterior de Curtea de Conturi relevă faptul că AAPL din mun. Bălți nu au perseverat în remediile de rigoare. Astfel, din 21 de recomandări expuse în Hotărârea precedentă a Curții de Conturi nr. 36 din 04.07.2013⁴, 11 au fost executate parțial.

Plenul Curții de Conturi rezumă prin a reitera că iregularitățile consemnate denotă un cumul de cauze-efecte, inclusiv iresponsabilitatea factorilor de decizie, dar și lipsa unui sistem de control intern relevant.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art. 7 alin. (1) lit. a), art. 15 alin. (2) și alin. (4), art. 16 lit. c) și art. 34 alin. (3) din Legea nr. 261-XVI din 05.12.2008, Curtea de Conturi

hotărăște:

1. Se aprobă Raportul auditului conformității exercițiului bugetar și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din mun. Bălți pe anul 2014, anexat la prezenta Hotărâre.

2. Prezenta Hotărâre și Raportul de audit se remit:

- 2.1. Consiliului municipal Bălți și primarului mun. Bălți, pentru implementarea recomandărilor indicate în Raportul de audit, cu determinarea acțiunilor concrete în vederea

înlăturării deficiențelor constatate, precum și cu stabilirea termenelor și a persoanelor responsabile de realizarea acestora;

2.2. Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, pentru informare, și se cere Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun.Bălți implementarea unor sisteme standardizate de profil ce țin de gestiunea materiei impozabile și administrarea evaziunilor/restanțelor fiscale, de conformarea voluntară a contribuabililor, precum și asigurarea interacțiunii instituționale cu administrația locală;

2.3. Ministerului Finanțelor, pentru informare și luare de atitudine privind activitatea și conlucrarea autorităților financiare și fiscale din municipiul Bălți în materie de proiecții fiscal-bugetare și de colectare a taxelor și impozitelor;

2.4. Oficiului teritorial Bălți al Cancelariei de Stat, pentru informare și luare de atitudine la exercitarea controlului administrativ al activității AAPL potrivit cadrului legal;

2.5. Guvernului, pentru informare și conformarea autorităților publice centrale de resort și a celor locale privind respectarea cadrului legal și regulator în materie de evidență/cadastrare/integritate a patrimoniului public gestionat;

2.6. Procuraturii Generale, pentru documentare și o posibilă autosesizare;

2.7. Parlamentului Republicii Moldova și comisiilor parlamentare permanente: economie, buget și finanțe; administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, pentru informare.

3. Se ia act că, pe parcursul desfășurării misiunii de audit în UAT, unele deficiențe au fost remediate: în evidența primăriei mun. Bălți au fost înregistrate cheltuielile de proiect în sumă de 111,7 mii lei; la conturile extrabilanțiere - veniturile din redevență în sumă de 2,5 mil.lei; în bilanțul AAPL a fost înregistrată valoarea obligațiilor financiare de 0,8 mil.lei; un agent economic a efectuat recalcularea taxei de piață (8,8 mii lei); 8 agenți economici au autorizat activitatea de comerț.

4. Dată fiind revendicarea în Raportul de audit, anexat la prezenta Hotărâre, a recomandărilor misiunilor precedente de audit extern, se exclude din regim de monitorizare Hotărârea Curții de Conturi nr.36 din 04.07.2013 privind Raportul auditului bugetelor și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din municipiul Bălți în perioada 2011-2012.

5. Despre măsurile întreprinse pentru executarea subpunctului 2.1. din prezenta Hotărâre se va informa Curtea de Conturi în termen de 12 luni din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

6. Prezenta Hotărâre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art.34 alin.(7) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008.

Serafim URECHEAN
Președintele Curții de Conturi

¹ Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008 (în continuare – Legea nr.261-XVI din 05.12.2008).

² Hotărârea Curții de Conturi nr.57 din 08.12.2014 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2015”.

³ Hotărârea Curții de Conturi nr.60 din 11.12.2013 „Cu privire la aplicarea Standardelor Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit de nivelul 3 – ISSAI 100, ISSAI 400, în cadrul misiunilor de audit ale Curții de Conturi”.

⁴ Hotărârea Curții de Conturi nr.36 din 04.07.2013 privind Raportul auditului bugetelor și gestionării patrimoniului public în cadrul autorităților publice locale din municipiul Bălți în perioada 2011-2012.